

Oglas, pripolana itd. tiskaju računima u se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novce predbrojba, oglašavanje najese naputnicom ili položnicom post. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Ko list na vrijeme ne primi, neka to javi odgovarajućem u svorenom pismu, za koji se plaća poštarina, ako se izvana napiše reklamacija.

Redakcijskog računa br. 47.849. Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu malo stvari, a neslogom sve poljvari». Narodna poslovica.

Odgovorni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Puli ulica Glinča 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tretu.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Neizdani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju, nefrankirani ne primaju.

Predplata sa poštarinom: 10 K u obće, 5 K za seljake ili K 5—, odnosno K 2-30 u pol godinu.

Izvan carine više poštarina. Plaća i stavlja se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. za ostali 20 h. koji u Puli tiskaju izvan lista.

Uredništvo i uprava nalazi se u «Tiskari Laginja i dr. Via Glinča br. 1. kamo neka se naslovljavju erapama i predplata

Europejski rat.

Na sjevernom ratištu.

Izviješće o položaju.

Beč, 29. sept. Iz glavnoga stana štamparije od 29. u podne javlja se sljedeći službeni izvještaj: Gledom na novo započete operacije savezničkih njemačkih i austro-ugarskih obrambenih sila na obim stranama Visle uzimajući se neprijatelja u toku. Jako je rusko konjanstvo kod Bieca od naših četa raspršeno. Sjeverno od Visle kjerazi saveznicke vojske pred sobom više neprijateljskih konjančkih divizija. — Zaporjednik šefa generalnog stopa GM v. Höfer.

Nema više Rusa u Ugarskoj.

Budimpešta, 30. sept. (Dop. ur. Suiž bencu cenzurirano.) Jučer je poslao podne dotaz iz Uloka u Ungvar jedan viši stožerni časnik, koji je službeno javio velikom županu ugarske županije grofu Sitaray, da su naši vojnici kod Uloka, što su trajali prekjucer u noći i jučer u jutro, bili posve povoljni. Rusi su izbačeni iz Bunda i potjerani natrag do mjesta Sianki, tako da je sada cijeli klanac kod Uloka posve čist od neprijatelja. Kod ovih su bojova ruske čete pretrpjele velike gubitke i sada se ne nalazi u cijeloj ugarskoj županiji ni jedan ruski vojnik. Naše čete dolaze međjutim neprestano na granicu.

Boj kod Oekörmezö.

Budimpešta, 29. sept. (DU.) Ugratski dopis. ured javlja: Sa kompetentne strane ovlasteni smo izjaviti koliko slijedi: Na granici kod Oekörmezö bje se boj. Po pouzdanim vijestima naše su čete potisnule neprijatelja kod Oekörmezö.

I županije Ung se javlja, da je željeznička pruga kod Csontos slobodna. Iz Cončka odposlani su mehanicari u Feonyesögi da poprave brojavane pruge. Ostale slijedi, da je uspješno potisnuti neprijatelja također preko Feonyesögi.

Armadna zapovjed nadvojvode Fridrika o položaju.

Beč, 30. sept. (DU.) Službeno se javlja: C. i K. vrhovno zapovjedništvo vojske izdalo je sljedeću armadnu zapovjed:

Naše i savezne njemačke armade položaj je ugodan. Ruska ofenziva u Galiciji je na tome, da se počeo umicati Zajedno sa njemačkim četama čemo neprijatelja, koji je bio poražen kod Krasnika, Zamčeca, Insterburga i Tannenberga, opet pobjeđeni i uništeni.

Protiv Francuske prodire njemačka glavna sila neprestano dublje u neprijateljsko ozemlje. Nova, velika pobjeda se očekuje ovdje.

Na balkanskom ratištu vijestima u neprijateljskoj zemlji. Odgovor Beča našim dotazima: Nema više Rusa u Ugarskoj, bezbroj izgleda pretrpjeti našeg neprijatelja na ledu.

dok su međjutim monarhija i njemačka država jedinstvene i pune pouzdanja.

Zločinački narinuti nam rat izvojerut čemo do pobjedonosne svrhe.

To je istina o položaju, koja neka se objavi svim častnicima, vojničtvu pak neka se rastumači u njihovom materinском jeziku. — Nadvojvoda Fridrik, general infanterije.

Rusi potjerani iz marmaroške županije.

Budimpešta 9. okt. (DU.) Ugratski dopisni ured dobiva iz Nyiregyháza: Po vijesti prispjeloj od velikog župana marmaroške županije naše su čete potukle provalnike ruske u predielu Oekörmezö u pobjedonosnoj bitki kod Marmaroša. Neprijatelj se je povukao u neredu prema granici. U Ekermezeu i okolici uspostavljien je red i promet. Naše čete sakupljene u okolici Koerörmezö počele su boj protiv Rusima, koje će za kratko vrijeme protjerati.

Naš vrhovni zapovjednik pregledava čete.

Beč, 2. okt. Iz ratnoga stana štamparije službeno se javlja:

Vrhovni zapovjednik vojske nadvojvoda Fridrik upotriebio je dajući odmor na galičijskom ratištu, da je u pratnji prestolonasljednika Karla Franje Jordana pregleđavao svaki dan jedan ili drugi armadni kor. Prilikom tog pregledavanja došao je nadvojvoda u doticaj skoro sa svom sjevernom armadom i osobitim vezelijem uvidio stvuda, da su sve naše čete pretrpjele ratobornim duhom i da se usprkos slabom vremenu drže čvrsto. Obiskrba armade kojoj je vrhovni zapovjednik posvetilo osobitu pažnju, pokazala se je svuda dostatna i bez prigovora. Ratnog materijala svih vrsti, osobito municije, bilo je u punoj mjeri.

Ruska provala u marmaroškoj županiji.

Budimpešta 2. okt. (DU.) Jedini odiel ruskih četa, koji se još nalazi u zemlji, jedna ruska četa, koja je kod Kerörmezö provalila, danas se je borila sa odienim za zaštitu granice, koji su bili naproti u ograničenom broju. Pošto su tek sada došla pojačanja na ovu crtu sasme izvan sredstva, naše čete za zaštitu granice morale su se povući u Hovvuzerö, gdje će, tako se predviđa, sa tamo nadolazim pomoćnim četama dokozdati i ovu epizodu.

Ujed uzimajući naših četa u Hovvuzerö čemo se protiviti neprijatelju Marmarosa. Županjska obilaz utrojuje u Hovvuzerö, kako dolik bude nakon protjeranja Rusa izvan granice se u Marmarosa.

U drugom prelatima Kerpala naše čete napreduju svuda gdje je potrebno. Beč, 2. okt. Ruski neprijatelj „Fren drabatta“ javlja se sjevernom ratištu.

Ordnje vlada obćenito mnijenje, da će se dogodjaji, pred kojima stojimo, za nas povoljno razviti. Rusi su od zadnjih bojova jako oslabljeni; slabo vrijeme oteštava im dovoz živčva i municije. Zajedničko dje lovanje sa njemačkim četama podaje nadu, da će oružje saveznih država biti pobjedonosno.

Na južnom ratištu.

Naša navala u Srbiji.

Budimpešta, 30. sept. (DU.) Budimpeštanska korespondencija javlja: Naša navala u Srbiji uspješno napreduje. Pokuzaji Srba da uznemiruju našu navalu sa novom provalom preko Save svršili su s potpunim neuspjehom, pošto su naše pogranične čete, koje su se nalazile u okolišu, odmah protjerale iz zemlje srbske čete, koje su došle preko Save, čete po po vratu i broju manje vrijedne.

Napredovanje naših četa u Srbiji.

Beč, 2. okt. (DU.) Službeno se javlja: Naše čete, koje se nalaze u Srbiji, stoje od dva dana u ofenzivnoj burbi. Do sada ofenziva proti neprijatelju, koji se svugdje jako utancio i smjestio u pozicije zaštićene bodljikavim žicama, napreduje dosta polako, ali povoljno.

Odpočelo se je čišćenjem uznemirenih predjela Bosne od neredovitih srbskih i crnogorskih četa. Pri tome je jučer bio obkoljen čitav jedan srbski bataljun, razoružen, zarobljen i odveden.

Tvrđnja što ju je Srbija razbila o uništenju 40. domobranske divizije dokaz je živahne srbske fantazije. Ova se divizija tako su se Srbi zadnje dane ponovno osvjeđočili, nalazi u najboljem stanju na bojevnoj fronti i kao što kod Vitegrada, tako je i u borbama zadnje sedmice srazno učestvovala. — Potiorek, tim.

Protiv srbskim lažima.

Beč, 2. okt. (DU.) Službeno se javlja: Unatoč našim odlučnim uspjesima u Srbiji teška srbska novinstvo ponovno šireći vijesti o izmišljenim pobjedama i pretrjavajima o upadu ustaskih četa, da pravi za se raspoloženje i da zadaje već priznati silom odpora srbske armije. Na sve nastupne opise u izvanjekom novinstvu o pobjedama na balkanskom ratištu, neka bude tražilo i jezgrovito ostručeno, da mi ne samo držimo u sigurnom posjedu sve osvojene pozicije i utičemo od Drine, nego i neprekidno dobivamo dalje na terenu.

Dvije crnogorske brigade potjerane u bjez.

Beč, 2. okt. (DU.) Danas se službeno javlja: Sedam crnogorskih četa, koje su provalile u izdolu Bosna, otkrilo da su razstavile pokretne sile u tom kraju, smjelivši izvan granice odite. Dvoje dvobrojno tako započelo odsko je već svoditi vratiti se. Dvoje crnogorske brigade „Spartak“ pod zapovjedništvom generala Vukobaka i „Zetka“ pod zapovjedništvom

generala Rajevica bile su potpunoma poražene poslje dvodnevnne bitke. Bačene prema Foti nalaze se u divljem biega preko granice zemlje. Njihov cijeli trz, u kojem mnogo živčva uzetog u Bosni, morali su napustiti.

U oroj prilici nadjeno je mnogo poginulih od naših patrola, poslanih na izvidjaje, među kojima jedan zastavnik, živinski osakaćenih. U poduzetim operacijama na sjevernom sektoru zarobljen je cijeli srbski bataljun od pol našeg bataljuna.

Na franczskom ratištu.

Običt položaj.

Na franczskom ratištu još nije odlučena velika bitka, koja traje već tri tjedna. O toj velikoj bitki dolaze ove vijesti:

Berlin, 1. okt. Veliki ratni stan javlja 29. septembra večer: Na desnom armadnom krilu u Franczskoj razvili su se danas bojevi, koji do sada još nisu odlučeni. Na fronti između rijeke Oise i Maas vinde se bit.

Armada koja napada tvrđve na crti rijeke Maas odbila je ponovno franczke upade iz Verduna i Toulia.

Berlin, 1. okt. (Službeno.) Iz glavnoga stana dne 30. sept u sati 8 40 večer se javlja: Neprijateljske čete, koje su napredovale sjeverno i južno od Albeni, ne su sačinjene s velikim gubitcima. Sa glavne crte ratišta nema ništa novog da se javi. Kod Argonne naša navala uvijek napreduje ako i polagano.

Pred tvrdjavim obrucom na crti rieke Maas nema nikakvih promjena. U Arzaciji Lotaringji neprijatelj je jučer uznapredovao u srednjim Vozgima.

Zestoki bojevi oko rijeke Maas.

Berlin, 3. okt. (DU.) Veliki glavni stan 2. okt. večer javlja: Pred napadnim krilom vojske bili su odijeljeni ponovni pokuzaji Franczsa da nas obkole. Jedno od Rove Franczsa bili su potisnuti iz svojih pozicija. U sredistu bojevne crte položaj je ostao nepromijenjen. Čete, koje napreduju u Argonne, jako su se skončile u svojem prodavanju prema jugu.

Ističemo od rijeke Maas Franczsi su poduzeli žestoke noćne navale, koje su bile odbijene s njihovim velikim gubitcima.

Jedan dan poilitka.

Berlin, 4. okt. (DU.) Agencija Wolff javlja: Veliki glavni stan 3. okt. večer: Na franczskom ratištu nije se danas dogodilo nikakvih važnih promjena.

Berlin, 5. okt. (DU.) Službeno. Veliki glavni stan 4. okt. večer: Na zapadnom ratištu bitka se razvija pobjedonosno na širokom krilu vojske i u Argonam.

Franczski glas o bojevima.

Paris, 5. okt. (DU.) J.Čer je službeno objavljeno sljedeće preobčenoje: U predjelu Arona bitka je u punom jeku, a da do sada nije bila izmješena odluka; među grupom bitaka naše Arona i Sembe, kao i među Sembe i Oise bitka je manje

žestoka. U ozemlja od Soisson mi smo napredovali, i zauzeli smo neprijateljske sandeve. Skoro na cijeloj crti vlada sponometno primirje. U Vouevre, Apremont, Damas i duž rijeke Ruptidenmade mi smo dostatno napredovali.

Na belgijskom ratištu.

Objsedanje Antverpena.

Berlin, 30. sept. (DU.) Veliki glavni stan javlja 29. sept. večer: Jučer je obasada artilerija otvorila vatru proti jednom dijelu tvrđava pred Antverpenom. Ispad belgijskih četa na crtu zaokruženja bio je odbit.

Amsterdam, 30. sept. (DU.) Telegraf javlja iz Antverpena 28. sept.: Njemačke čete počele su bombardirati tvrđave Wälhem, Sankt Katarina i Waver.

Berlin, 1. okt. (DU.) Pred Antverpenom dvie obrambene tvrđavice porušene su. Po nekoj službenoj belgijskoj vijesti da su njemačke čete ušle u Meheln.

U bojovima kod Mehelna teška njemačka artilerija dobila je izričitu zapovjed, da ne puca na grad, da se poštedi katedralu. Ali belgijanci su sami iz tvrđave Wälhem bacili veške granate sjeverno od Mehelna u grad, zapovjednut od njemačkih četa.

Zauzeće tvrđava.

Berlin, 3. okt. (DU.) Jučer u 6 e. po podne zauzele su juršem tvrđave Wavre-S. Katarina i stražarnica Dötpweld. Tvrđava Wälhem je obkoljena. Važna proguta zapadna točka Termont je u našim rukama.

Berlin, 4. okt. (DU.) U napadajima proti Antverpenu pale su također tvrđave Lierre, Wälhem, Königshoht i posredne stražarnice. U posredovnim položajima osvojeno je 30 topova.

Prolomi učinjeni na vanjskim tvrđavama dopustaju navale proti unutarnjim utvrđama i proti gradu.

Berlin, 5. okt. (DU.) Operacije pred Antverpenom i na zapadnom ratištu obavljaju se po nacrtu i bez boja.

Na ruskoim ratištu.

Rusi kušaju navaljivati.

Odkako je njemačka vojska pod generalom Hindenburgom testoko porazila Ruse i prvima u rusko zemljište, odlada na tom ratištu nije se zbilo važnijih događaja. Rusi su pokušali nekoliko navalama da potisnu njemačke čete ali bez uspjeha. O tom dolaze ove vijesti:

Berlin, 30. sept. (DU.) Glavni ratni stan javlja: Na istočnom ratištu isključivo se napadaju Ruse, koje se poduzeli preko Njemena proti guberniji Suvalki. Proti tvrđavi Osowiec započeta je jučer svoja pomoćna teška artilerija.

Berlin, 1. okt. (DU.) Na istočnom ratištu se danas dogodilo posebnoga izvješt.

Berlin, 3. okt. (DU.) Na istočnom ratištu očekuje se vrati čas napredovanje ruskih četa preko Njemena proti guberniji Suvalki.

Tri ruska zbora poražena.

Berlin, 4. okt. (DU.) Agencija Wolff javlja: Veliki glavni stan 3. okt. večer: Na istočnom ratištu bili su iz testokih bojova, koji su trajali dva dana, poraženi tri ruska zbora i do 22. zbor, koji su se nalazili na lierom brdo ruskih armada, koje su prodrale od Njemena. Ubrateno je 3000 zarobljenika osvođenih i veći broj topova i mitraljeza.

Koenigsberg, 4. okt. (DU.) Namjenski vrhovnog zapovjedništva priobćuje nadopunjenje o pobjedi nad Rusima: Rusi su bili u dvostranoj bitki, dne 1. i 2. t. m. j. podpunoma poraženi. Nemci su zarobili 3000 vojnika, opremu 18 topova, medju njima jedno teško baterija, tanog stroja puške, vozova i konja.

Navale austro-njemačke proti Rusiji.

Beč, 5. okt. (DU.) Službeno se javlja 5. tek.: Operacije u ruskoj Poljskoj razvijaju se povoljno. Boreći se rame uz rame čete njemačke i austro-ugarke suzbile su neprijatelja kod Opatowa i Klimatova prema Viali. U Karpalima bili su Rusi pod punoma poraženi kod prelaza Ussok. Hoefler.

Njemačko-japanski rat.

Bitka kod Čingtau.

Tokio, 30. sept. (DU.) Agencija Wolff javlja: Japanci su u nedjelju napali njemačke čete pet miđa daleko od Čingtau.

Tokio, 30. sept. (DU.) Wolffov ured javlja: Jedno službeno priobćenje donosi: Kod jednog napadaja na kopnu u blizini od Čingtau Japanci su imali tri mrtva i dvanaest ranjenih.

Zadnje vijesti.

U Poljskoj i Galiciji.

Beč, 6. okt. (DU.) Službeno se javlja dne 6. t. m. j.: Iznenadno napredovanje bojnih sila njemačkih i austro-ugarških u ruskoj Poljskoj čini se da je osunpulo Ruse. Oni su doista premaknuli znatnih sila iz Galicije na sjever, ali sasvim tim u njihovoj nakani da predju Vislu u pravcu Opatowa bili su proljenari s onu stranu rijeke. Naste čete zauzele su glavu ruskog mosta kod Sandomierza. U Galiciji napredujemo prema prije određenom nacrtu. Kod Tarnobrega jedna je divizija ruskog pješactva bila odbijena od naše strane. Hoefler, generalmajor.

Protjeranje Rusa iz Ugarske.

Budimpešta, 7. okt. (Ug. DU.) Službeno donosi iz Nyiregyhaza: Službeni izvještaj iz Havza kaže, da se od jučer u podne naše čete žestoko bore s Rusima. Naše vriedne čete utamju Rusima korak za korakom pozicije. Također kod Kracfelve bio se testok boj, koji je avršio s našom potpunom pobjedom. Rusi su bili dielom uništeni, ostali su zarobljeni. Predoje čete sačinjavalo je ovdje 2000 legionara poljskih.

Budimpešta, 7. okt. (Ug. DU.) Službeno se javlja: Naše čete mogle su preći u ofenzivu i kod Marmaroz Sziget, koje će zauzato osloboditi Ugarsku od ruskih četa, koje su kroz gorake klance provalile u tupaniju Bemterze Narod. Njehoro napredovanje je zaustavljeno od velikih odjela zandamerije, koje se nalaze u onoj oklici. Potrebne čete, koje će osujetiti defenzivno čeli pokrete, već su na putu. U svim drugim krajevima mi napredujemo pobjedonosno preko ugarske granice.

Na ostalim ratištima.

Berlin, 6. okt. (Službeno). Veliki glavni stan 5. okt. večer: Pred Antverpenom utokane su tvrđe Kessel i Brochen. Grad Lierre i tvrđe na seljeničkoj pruzi Mechala-Antverpen zauzete su.

Njemačke sil, koje u Poljskoj napreduju prema Viali dole su u doticaj s ruskim četama.

Naš ratni brod „Kaiserin Elisabeth“.

Berlin, 6. okt. (DU.) Posadni dopisnik lista „Berliner Zeitung am Mittag“ piše: U navalu proti operacijama prijedaje kod Čingtau bili su jedinjeni Japanci i Englezi sačinjeni s guštom od 3000 ljudi. Učink njemačkih moca, topova i mitraljeza je porazan. Dvose broje savremenih bilo je s uspjehom obstrajevano od ruske artilerije „Katarina Elisabeth“ i njemačke topovjake „Jaguar“. Njemačke gabuce su vrlo male. Japanci očekuju pojačanje iz Japana.

Razne vijesti.

Imendan cesara i kralja.

U nedjelju 4. t. m. j. proslavio se po cijeloj našoj Monarkiji Previšnji imendan našega cesara i kralja. Ove godine je Previšnji imendan sretnom namisli proglašen monhtvenim danom za cijelu Monarkiju. Tako su se u nedjelju našli mihijuni naroda naše prostrane države sa svojim siedim Vladarem pred Svevišnjim Gospodarom Neba i Zemlje u iskrenoj molitvi: da Gospod, koji upravlja sudbinom naroda, što prije dade pobjedu oružju, koje vojuje za pravdu; da im Bog siedoga oca i gospodara još obilno čisto godina uzdrži zdrava, čila i krepka; neka Bog Njemu, koji je toliko teških udaraca u svom životu imao da prepati i tolike kušnje da podnese, u jeseni života dade doživjeti tu sjajnu zadovoljštinu: da dočeka potpunou pobjedu svoje vojske, da vidi vječnu veliku svoju monarhiju, i da dočeka sreću svih naroda, koji ga oduš vlijeno ljube i blagoslivaju!

Junačka smrt jedinca.

Na bojistu u Galiciji umro je kao junak jedinici sin predjednika trčanskog tribunala presvj. gosp. Josipa Milovića pravnik Josip Milović, kadet u pričuvu 47. pješ. pukovnije. Mladi junak bio je na bojistu ranjen i ranama podlegao, a za svoje junačstvo bio je odlikovan srebrnom kolajnom za hrabrost i. razreda.]

Ucvljeni roditelji očajuju smrt svoga jedinca, da je pao kao junak boreć se za domovinu.

U toj neizmjernej tugi neka Bog utjeti ucvljenje roditelje, te se s istrenom sućuti pridructujemo se i mi golemoj tuzi našeg zemljaka.

Naša armada i imendan cesara i kralja.

Vrhovno zapovjedništvo vojske proslavilo je imendan carev jednostavno i pristopito. Dopodne su isti svi u crkvi a popodne je bio zajednički objed, na kojem je bio prisutan i pristolonasljednik nad vojvoda Karlo Franjo Josip. Vrhovni zapovjednik vojske, nadvojvoda Fridrik, pričao je brzoglavnu čestitku vojske cesaru i odgovor cesarev.

Čestitka poslana od vrhovnog zapovjedništva u ime vojske glasi: Armada, koja je po milosti Vasega Veličanstva povjere na mojem vodstvu, smatra za dobar znak, da njoj je dano s oduševljenjem i tvrdom nadom rame uz rame sa savezničkom njemačkom vojskom na imendan Vasega Veličanstva, dne 4. oktobra, na sjevernom bojnomo polju opet počeli s ofenzivom, po kojoj mi svi ufamo, s Božjom pomoću, izvojevati pobjedu.

Sveukupna, na bojnomo polju nalazeće se austro-ugarke vojna sila molu putem moje osobe, da Vase Veličanstvo blagoizvoli prilikom toga znamenitoga dana milosti vo primiti čestitke svih austro-ugarških vojnika, kao također novu potvrdu, da smo svi, sviestni svoje ptiuge, s oduševljenjem pripravljeni, toliko u budućim bojovima koliko bodće urlik, ispuniti svoju vojničku i za Vase Veličanstvo, našega priljubljenoga vojnog gospodara, kao ta također za čast i sretnu budućnost naše drage domovine izrovati krv i žiljenje.

Odgovor Njehorog Veličanstva glasi: Istrene čestitke, koje mi je poslale Vase c. i k. Vnost u ime o ratu se nalazeće skupne armade, razveselile su moje zahvalno srce tim više, što su dole u vašem trenutku, kad će trebati s dielom armade pobjedonosnog našeg saveznika proti ovoj proti neprijatelju. Zohvalno, početivna domovina gloda na svoje ratovne snove Da Bog udeli uspjeh na svom oružju kao napliti se vjerno ispunjenje dužnosti i junačko hrabrost, koje mora izvojevati pobjedu. Sveukupni vojski moje vriedne vojske.

Umro predsjednik okružnog suda.

U utorku jutro umro je u Rovinju naglom smrću predsjednik okružnog suda Julijan Covaz. Udaren od kapi naša ga je utorku jutro sluskinja u postelji mrtvog.

Pokojni Julijan Covaz (Kovat) rođen je u Pazinu g. 1862., te kako se vidi po imenu njegovi stariji morali su biti od našega roda ali krivnjom sistema, kojim se upravlja u Istri, odgojeni u tuđem domu, odvrgli su se od svoga roda i jezika te prijubise tuđe. Tako je i pokojnik čutio se Talijanom, premda je sam znao priznati, da je starinom slavenskoga roda. Kad je pokojnik bio velikim sacem u Vodnjanu i u Puli pokazao se vrlo nepristranim i pravednim prema našem jeziku i narodu i njegovo službovanje imo bilo je sasma korektno. God. 1908. postao je predsjednikom okružnog suda u Rovinju, gdje je pokazao svoju veliku djelatnost ali tu napustio pravednost prema našem jeziku i narodu, te kod sudovanja u Rovinju uspostavio opeta ona glasovita vremena bačvara Moscarda i uveo „tumača“ za naš hrvatski jezik, koji tumači znadu hrvatske riječi prevadati ... si portò al terreno denominato potriba“ ili ... passò per il terreno denominato colarizza“.

Pokoj mu vječni!

Hrvatska gimnazija u Pazinu.

Broj upisanih djaka u ovoj gimnaziji, koja se je otvorila dn. 1. ovoga mjeseca, iznasa ukupno 186. Početkom prošle školske god. 1918.—19. bilo ih je upisano 196, doh ih je konac iste god. dočekalo 187. Uzrok maloj razlici ove godine leži u sadašnjim prilikama, inače bi broj djaka ove godine bio nadmošio lanskog god.

Od profesorskih sila imademo dvije nove sile. gg. prof. Galvagni i Dr. H. Mever, na mjesto premjetkennoga profes. Uzuma i uarijoga prof. Rapfelda. Sestorica prof. manjka, jer se nalaze pod puškom.

Za učiteljstvo.

Ispiti osposobljenja za pučke i gradjske škole držat će se pred ispitinim povremenstvom u Kastru od 3. (trećeg) novembra 1918 unapried. Neka kandidati pošalju navriedne molbitnice propisanim redovnim putem i neka ih obstrbe potrebitim prilozima.

Darovi za Crveni Križ i obitelji pozvanika ratne mornarice.

Nasi čitatelji našli su već često u stupcima našega lista, koje donesaju darove u dobrotvorne svrhe, ime u grade poznatoga g. Nita Mardesita.

Ovaj vrst otadžbenik neumorno sabira, davejuć liepi primjer plemenite zahvalnosti različitih i znatnim doprinosa.

Jedan ovdješnji članbenik Crvenog Križa nam javlja, da je g. Mardesit ovih dana poslao na Nj. Preuzvišenost gosp. luekog admirała sljedeće pismo:

Preuzvišenosti!

Prigodom Previšnjeg imendana našega Cesara i Kralja častim se dostaviti Vašoj Preuzvišenosti u plemenite domovinske svrhu za „Crveni Križ“ donaj 700, odmah stolica truna, kao nadopunjak do 1000, litreda truna i 60 butilja slatke visticke Opola iz zemlje, koje odise slavnim dahom besvartnoga Tegetthova i čuva slavne kosti hrabrih junaka, koji doh još uvijek živi, osoblji i obiluje naše slavne mornarice k novim pobjedama sa dobrotli plemenite otadžbeni i za slavu Urvitekog Cera i Kralja.

Polaketi ovaj materij darat na oštar domovine, molim napredovati Vase Preuzvišenosti, da previe istu u svoje dobrotvorne postovanje i odanosti. Vase Preuzvišenosti predati slaga od

Na ovo pravim domovinskim osjećajima prozeto pismo, tako doznajemo Nj. je Preuzvišenost g. lutki admiral već dolično i odgovorio.

Po obavijestima spomenutog čimbenika dozvoljujemo se objelodaniti dosadnje darove i doprinose utijene od g. Mardešića.

Za „Crveni Križ“ darovao je on sam K 1000, njegova I. sbirka iznosi K 521, II. K 506, a III. K 630, dakle ukupno 2656 kruna.

Za obitelji pozvanika ratne mornarice darovao je on 300 kruna, a za tu svrhu I. sbirka iznosi K 521, i II. K 426, ukupno K 947.

Ukupna svota, što ju je g. Mardešić djelom sam darovao a djelom sakupio za ove dobrotvorne svrhe, iznosi 3943 kruna, pak je naša dužnost njegovu rodoljubno i plemenito djelo posebice istaknuti.

Veledušni darovi za Crveni Križ.

Povodom Previšnjeg imendana Nj. c. i k. Apostolskog Veličanstva cesara i kralja sakupio je g. Nikola Mardešić treći iznos u korist ovdješnje podružnice Crvenog Križa; uspjeh toga predan je društvu u iznosu od 1330 kruna, na čemu predsjedništvo veledušnim darovateljima a osobito g. Mardešiću ovime javno najdublje zahvaljuje.

Gornjim povodom darovao je Crvenom Križu g. Niko Mardešić sam 700 kruna kao dopunjak do 1000 kruna, što je do sada darovao i 60 botlija šnog viskog opola.

Od gornje svote darovatelji su ovi: Antončić, stopni podčastnik mornarice 10 K, gdje Julijana Zucco 10 K, Ante Dominis 5 K, L. M. 5 K, gdje Fany Koch Bergmann, Trst, 400 K, N. A. Duboković, Jelac, 300 K, Niko Mardešić 700 K.

Molba Crvenog Križa za zimsku rubeninu.

Gospodje i djevojke Pule Vaš muvati sinovi, otci i braća na sjeveristočnoj granici Austro-Ugarske, u Bosni i Srbiji morat će skoro smrtavati se ako im ne pomognemo! Zato moramo vas moliti, da nam pošaljete što više vunene hlače, čarape, rukavice i koljenice ili sami plesti, braću dati napraviti ili kupiti, jer će podružnica Crvenog Križa po mogućnosti još ovaj mjesec poslati tu plemenitu vojnicima u ratu nalazećih se regimenta iz Istre.

Obavijest o tim predmetima dobivaju se u pisarni podružnice S. Polikarpe br. 204 od 9-12 a. pr. p. i u radne dane od 2-5 a. po p. gdje se primaju i drugi darovi iz vrsti, ili kod ovdješnjih trgovina.

Naš car i kralj kod ranjenika.

Dne 23. septembra naš car i kralj posjetio je svoje posjete kod ranjenika u zavodima „Crvenog križa“. Bezbrojno obdinstvo, što se je sakupilo na ulicama, posvuda je privedilo Nj. Veličanstvu zasnoane ovacije. Kralj je ponajprije saluđao kratko izvješće povjerenika za Crsku, grofa Trauna o tamošnjem inspekcionsom putovanju, te izrazio podpuno Previšnje zadovoljstvo sa zavodima Crvenoga križa.

Vladar je iz toga razgledao dvoranu za operaciju. Ovdje je oslorio sestru Mihailu, nadvojvodkinju Mariju Tereziju, koja je u bolničarskoj halji stajala među bolničarkama, nadalje barunicu Beck i gručicu Furgsch.

U častitohj sobi prispio je kralj k svakomu krevet, te upravo svakomu pojedino čestitko odobro utijehivih riječi o njegovu molerilnomu jeziku, obavijestio se o ranama i pitalo ranjenike, da li je osjećaju bol. Često su se vladaru orevile oči, kad su čestitki pripovijetali svoje doživljeve na ratu. Preručna Madra, koja

je izgubio jednu ruku, umolio je Nj. Veličanstvo, da smije dalje služiti. Kralj je to milostivo dozvolio.

Zatim se je vladar uputio u momčadsku sobu u prvom spratu. I ovdje je Nj. Veličanstvo išlo od postelje do postelje, ljeseći ranjene vojnike.

Po tom je kralj pregledao kuhinju. Na stubištu su se smjestili laki ranjenici, koji su strahopočitavanjem pozdravili vladara.

Neki teško ranjeni vojnik dao se je na nosilkama donieti na stubište, da vidi vladara. Kralj se je prignuo nad ranjenikom, i šapnuo mu riječi utjehbe. Bolesnik je rekao, da je prestetan, što je mogao vidjeti vladara.

Razgledavši drugu dvoranu za operaciju Njegovo se je Veličanstvo nakon jednosatnoga boravka u zavodu sred burnih ovacijih obdinstva vratilo u carski dvor.

Bojevi kod Zemuna.

(Iz dopisa O. Solana Matkovića)

Vič. O. Solan Matković poslao je pred. O. Provincijalu Franjevacu u Zagrebu pismo o bojovima u Zemunu, koje ovdje prenosimo:

Već od 29 srpnja pušketalo se i grvalo na jednoj i na drugoj strani uz neznatne gubitke glava. Ozbiljna je bitka počela dne 30. kolovoza, koja je trajala puna tri dana na srpskom otočiću „Ciganlija“, koji se nalazi pet kilometara od savskog mosta duž sredine Save, na zakretaju tramvaja u Topčider. Rik topova privratio se u grmljavinu, a pušketalju ni kraja ni konca, naročito su izmjenjivali puškaranje iz ubojitih strojnih pušaka. Pri tom je okretaju palo mnogo Srbalja, a broj naših ranjenika iznašao je do 360, dok je mrtvih bilo rasnjerao manje. Kretevo se dan na dan nastavljalo na jednoj i na drugoj strani, te smo podnašali silan strah.

U takvom smo neugodnom položaju nepredvidljivi dane sve do 10 rujna 1914., kada su Srbi osvanuli u Zemunu. Naša je vojska hotimično napustila svoj položaj, da neprijatelja namamo na čistac našega teritorija, kao što je i bilo. U noći od 9. na 10. rujna ostavila je naša artiljerija svoje dosadnje pozicije, te se sa pješačtvom povukla prema Batajnici, a srpska vojska za njima. Kako su ih naši hrabri junaci okrenuli poznato vam je iz novina.

Dne 10. o. mj. zaposjednut je Zemun u 3 sata u jutro po srpskome majoru Djukiću Zatehlo me u srcu, kad sam ugledao toga jutro prvoga srpskoga vojnika. Pomislih: Bože moj, ta mi smo sada narod bez drage svoje domovine, — grozno! Prvi mi upit srpskome ispratio bio je: Smijem li se kao svećenik javno pokazati na ulici i pokopati mrtve; drugo: da li nam je slobodno u crkvi službu Božju obavljati? Na to mi ovaj odgovori: Viste slobodni, vršite svoju službu kao i dosada, jer mi nijesmo divljaci. — Oko 9 i pol sati prije podne došao je jedan srpski kapetan kroz crkvu u samostan, a zatim se njemu priključile još četiri časnika, te su samo lelimice probatali hodnikom i rekli: „Dajte to su same čelije? Nema li koga iskrvna ovdje?“ — „Nema!“ glasio je odgovor: — „Vjerujemo!“ i odote. Blago njihovog postupanje obavilo me nadom, da nas ne će klati. To popodne imao sam dva sproveda glasnog ulicom. Vojništvo je na vojačku odavalo počast križu, mrtvacu i meni. Sad sam već bio hrabriji u vrsnoj svećeničkih dužnosti, te sam čitke proslavio a duhovnikom zemunski bolnice g. Matijom Pavčkom, koji je samom ostao u Zemunu. Gled je Zemun ostao u srpskim rukama (pak tri dana). Za vrijeme sa uređovani a čestitost. Gospodaru su ostali ulicu provaliti: Ulica kralja Petra itd. Na 14. o. mj. pobijedjeni odmarali Srbi. Kad je neki naš gradjanin izdvojio srpskog vojnika u 6 sati u jutro pitao: „Kamo?“ reče ovaj: „Naravno Srbe kao

lud, pa moramo da bježimo!“ — Sunce slobode zasjelo nam, kad smo nakon trčivla uskrnuli, ugledavši naše austro ugarske vojnike, a napokon i vel. župana Hudeghejta s vladinim povjerenkom dr. Vukovićem, a poslije pridoli i svi ostali naši zvanici. Evo nas sada sviju na okupu. — Danas ili sutra ima da se vrati zemunski župnik Vincetić, te će u našoj crkvi misiti, a ja ću „presumpta licentia“ da skoknem malo u lok, da se ondje nekoliko dana odmorim od silne trzavice, jer mi je već svega dosta!

O meni piše „Politiches Volksblatt“ ovo: „Agram, 22. September. Der Franciskaner Pater Solan Matković hat dieser Tage in Zimony den Tod in der Ausübung seines Berufes gefunden. Pater Matković verblieb in Zimony, als beim Herannahen des Feindes alles die S.L.d.t verliess. Er las eben die Messe, als ein feindliches Schrapnell in die Kirche einschlug und vor dem Altar explodierte.“ (Zagreb 22. sept. Franjevac otac Solan Matković ovih dana našao je u Zemunu smrt u izvršavanju svoga zvanja. Otac Matković ostao je u Zemunu kad su pred bližanjem neprijatelja ostavili grad. On je služio misu kad je jedan neprijateljski srpannel prodro u crkvu i rasprunio se pred oltarom. Otac Matković ostao je na mjestu mrtav). Odgovorio sam im, da sam, hvala Bogu, živ i zdrav, dok srpanela nije eksplozirala, a pala je doista kraj crkve, kada sam obavljao pobožnost za pobjedu našega oružja i za mir.

Poštanske marke u dobrotvorne svrhe.

Za vrijeme rata izdavat će se nove marke po 5 i 10 helera, koje će se prodavati s nadoplatkom od 2 hel. na nominalnu vrijednost dakle pojedini komadi stojeće 7 i 12 hel. Ako se kupi cijeli arak od 60 komada, stojeće arak K 6 40 odnosno K 9 35. Nadoplatki od tih maraka upora bit će se za polpore odovcima i sirotama poginulih u ratu.

Te marke su za 8 milim. dužje od dosadnjih; nove marke su po vanjsini iste kao sadanje, samo imaju izmjenjiv slike Njegovog Veličanstva i oznake vrijednosti godinu 1914 u belim brojevima obkoljenu urezima na bojadisanom polju.

Ranjenici iz naših krajeva u Trstu.

Kroz prošli tjedan dovezeni su u Trst ovi dalnji ranjenici: Ivan Germanis od 7. regim. iz Smari, Ivan Černek od 97. reg. i kump iz Buzeta, Petar Rotić, 10. kump., Bonifacij Caselli, od 13., Ivan Prelec od 1., Benjamin Lončar od 7., Ivan Verta od 7., svi od 97. reg. Nadalje primljeni su u bolnicu zavoda „Austro-Amerikane“ ovi vjesaci 97. reg.: Fridrik Reinert, Anton Martić, Ivan Cepak, Jakov Maruzić, Karlo Ferluga, Josip Zubčić, Karlo Štulan, Ivan Raspor, Oskar Tullio, Juraj Katanar, Petar Postaccio, Kristijan Zvec, Anton Zardov, Anton Pavlović, Josip Tudor, Karlo Zilko, Ivan Mikuš, Ivan Štepančić, Anton Petronio, Jakov Feršič, Josip Sessa, Anton Vjetrović i Petar Marja, te Josip Požar od 87. reg.

U nedjelju primljeni su dalje u bolnicu Austro Amerikane od 97. reg. Franjo Čotar, Rudolf Fatur, Franjo Čeko i Dionis Dronis; Stjepan Horvatić od 20. honved. reg. i Josip Požar od 5. artil. reg. U istu bolnicu na pedeseto opstanje prije odlatka na dopust svojim kućama primljeni su: Anton Rudeš, Ivan Pežar i Petar Štocić, svi od 97. reg., topničar 8. reg. Hranik Eugri i pješak 7. reg. Anton Bostak. Na dopust su i te bolnice otpušteni vojaci 97. regimeta.

Josip Vida, Stjepan Pavčić, Gibrjel Blaženić, Roman Stabon, Josip Kravanja, Engelbert Visintin, Josip Blažić, Josip Repore, Anton Gržinić, Anton Jelen i Karlo Peček dalje Stjepan Centa od 27. reg., Roman Novak od bojne mornarice, Fran Milavec od domobranske reg. br. 5. i Fran Helebs od 27. reg., onda još Fran Kretić i J. Slavici od 97. reg., Karlo Sturm i Jäger Mihajlo od 47. reg. i Ivan Malesić od 27. reg. landsturma.

U utrak prispjeli su u Trst ovi ranjenici: Aleksander Stunarz iz Lavova, kadet 20. reg., Anton Vouk iz Trsta, kadet 61. reg., Redent Versich iz Trsta od 97. reg. 4 kump, Miko Kale iz Gropade 47. reg., Trifun Rudinović iz Trsta 37. reg., Ivan Dušica iz Oprtja 47. reg., Karlo Despotović iz Temišvara 61. reg., Ivan Bronzin iz Trsta od 87. reg., Eduard Remec iz Gorice, Ivan Krebelj iz Ižule, Grgur Zagolin iz Vrsara, Ivan Budžon 4. kump. iz Lu-poglavas vi od 97. reg. i Ivan Pub iz Svetvinčenti od 7. reg.

U Salzburgu nalaze se u bolnici ovi lahko ranjeni iz Istre: Pelosi Melchior iz Zmlnja, Postogna Nikola iz Matja (Mugria) Babuder Andrija iz Materje, Čučić Anton iz Katanje, Krusvar Ivan iz Račca, Ružić Fran iz Rucke, Costanzo Leonard iz Ižule, Toić Ivan iz Krka (Baska), Kostorin Josip iz Matulja, Dellabernardina Juhana iz Bali (Valle), Pagliaga Domenik iz Rovinja, Razzan Anton iz Bali, Corsi Juraj iz Pirana, Stepančić Ivan iz Ižule, Čolja Josip iz Seljana, Morgan Ivan iz Vrha (Krk) Valtovac Anton iz Dekani, Perčić Mata iz Svetvinčenti, Rajković Josip iz Svetvinčenti, Perčić Anton iz Huma, Vouk Andrija iz Trnove, Botaj Josip iz Truske (Kopar), Siročić Dominik iz Motovuna.

Pšenično sjeme.

Ono sto kvintala, što smo bili naručili, razdano je odmah. Naručili smo još toliko. Do osam dana najkasnije znati ćemo konačno, hoćemo li dobiti tu novu naručbu ili ne. Svakako će biti draža od preve. Čekamo prijavu. Pula 8. oktobra 1914. Gospodarska Sveza za Istra.

PEČATE
IZ GUME izradjuje
tiskara
Laginja i dr.
U Gata I. - Pula - U Gata I.

Motor na
plin 3 HP.
prodaje se odmah.
Tiskara Laginja i dr. u Puli.

Sirite „Našu Slogu“.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
 21a Campo Marzio br. 5 - Podružnica V. J. Števana 14.
Prodaja svježeg kruha
 tri puta na dan.
 Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
 Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
 Poslužba brza i točna.

Sjetite se družbe Sv. Cirila i Metoda za Istru!

Prodaju se uz veoma sniženo cene
Singerovi šivaći strojevi
 malo rabljeni za K 28.—
 Uplatiti se u C. H. Gionastasio broj 1 i kat.

Dobro poznata trgovina
Ciaccomo Zudich
 ulica Carducci broj 59.
 Opet je otvorena. Preporuča cij. mustertijama ponovno bogato snabdjeveno skladište razne robe uz jeftinu cijenu.

Prodaju se uz veoma sniženo cene
Singerovi šivaći strojevi
 malo rabljeni za K 28.—
 Uplatiti se u C. H. Gionastasio broj 1 i kat.

Dobro poznata trgovina
Ciaccomo Zudich
 ulica Carducci broj 59.
 Opet je otvorena. Preporuča cij. mustertijama ponovno bogato snabdjeveno skladište razne robe uz jeftinu cijenu.

Himna
 Družbe sv. Cirila i Metoda prodaje se u korist Družbe tiskara Loggaja i dr. u Pall.

Austro-hrv. parobrodarsko društvo na dionice u Punta.
 Plovidbeni red počam od 1. lipnja do 31. listopada 1914.

Redovite pruge po Kvarneru.
 Puna-Krk-Glavotok-Malina-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.
 Uvjetno pristaje u ponedjeljak i četvrtak u Njivama i sriedu u Torulu.
 Baška-Vrbnik-Sv. Marak-Silo-Rieka svaki dan osim nedjelje tamo i natrag.
 Rab-Baška-Rijeka u utorak, četvrtak i subotu tamo, u ponedjeljak, sriedu i petak natrag.
 Plovidbeni redovi badava i franko.
 Glavno odpravništvo:
 na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264, — u Opatiji na gatu u vlastitom kiosku, telefon 272.

Ustanovljena 1891.
ISTARSKA POSUJILNICA u PULI
 registrana zadruga sa ograničeno jamčeno
 Vlastita kuća (Narodni Dom)
Podružnica u Pazinu.
 Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamačuje uz
4 1/2 %
 čisto bez ikakvog odbitka.
 Ustanovljena 1891.

ANT. RADIĆ
 (S. PALATU)
 NAVEĆA DALMATZANARJA
 Vucrovanje cijenke šalje badava.

Svatko mora da pogodi!
 400.000 i 200.000 franaka iznose glavni zgoditci
turskih srećaka.
 6 vučenja svake godine! Buduća vučenje 1. kolovoza.
 475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakoga dinji glavni zgoditci: skupine 5 odnosno 6 isvranih srećaka.
 13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduća vučenje 1. kolovoza.
 Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijeni naručnicima namijenjene su nagrade i premijel
 Izdatjenja daje i naručke prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu stratu“
Valentin Urbančić, Ljubljana 15.

„Croatia“ OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.
 Jedini domaći osiguravajući zavod. Utemeljena g. 1884.

Centrala: Zagreb u vlastitoj palati, ugao Heravah i Preradovićeve ulice.
Podružnica u Trstu, Via del Lavatoio br. 1. II. kat. Telefon br. 2594.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Osijek, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:
 I. Na ljudski život:
 1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, 2. Osiguranje miraza, 3. Osiguranja životnih renta;
 II. Protiv štete od požara:
 1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica),
 2. Osiguranja pokretnina (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
 3. Osiguranja poljnih plodina (tla, sijena i t. d.);
 III. Staklenih ploča protiv vasil panja.
 Zadruga imovina u svim odeljima iznosi K 3,375,050 88
 Godišnji prihod premije a pristojbama K 1,571,135 97
 Isplaćene odštete K 6,400,996 52
 Specijalni povjerenici i akvizitleri namjenjeni su uz povoljne uvjete.
 Pevjer. za Pula lokalitet: Ante Iskra, Via Campo Marzio 5 i. kat.

SLAVENIMA PULE I OKOLICE
 preporuča
 svoje bogato i solidno
SKLADIŠTE
POKUĆTVA
Filip Barballić - Pula
 Via Nissano Br. 12. i Via Diann Br. 2.

Pozor! Pozor!
 Veliko skladište i zalih
šivaćih strojeva
 za krojače, postolare
Singer šivaći stroj
 za obrt i domaću porabu
 K 76.—
 sa 5 godišnjim jamstvom i
Dvokolica
 Premier E-la Helica, dvo-
 kolica Courir stoji K 120.—. Genitke
 pošlje franko.
 Preporuča se: Svoji k strojima
Jon. Dekleva i sin
 Gorica, via Mantelple 1

